

ISSN 2078-4481

**Міністерство освіти і науки України
Херсонський національний технічний університет**

ВІСНИК

**Херсонського національного
технічного університету**

4(71)

Рекомендовано до друку Вченою радою Херсонського національного технічного університету (протокол № 4 від 24 грудня 2019 року)

Журнал включено до Переліку наукових фахових видань України (наказ Міністерства освіти і науки України від 11.07.2016 №820), у яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора та кандидата технічних наук

Журнал включено до наукометричних баз, електронних бібліотек та репозитаріїв:
Google Scholar, National Library of Ukraine (Vernadsky)

Херсон 2019

Редакційна рада

Головний редактор

Литвиненко В.І.
д.т.н., професор,
завідувач кафедри інформатики і комп'ютерних наук

Заступники головного редактора

Розов Ю.Г.
д.т.н., професор,
заслужений діяч науки і техніки України
Савіна Г.Г.
д.е.н., професор,
заслужений діяч науки і техніки України

Відповідальний секретар

Вольвач І.Ю.
к.е.н., доцент,
завідувач навчально-наукового відділу

Редакційна колегія

Баганов Є.О.	к.т.н., доцент
Гончар О.І.	д.е.н., професор
Дімітрова В.Я. (Болгарія)	д.н., доцент
Жарікова М.В.	д.т.н., доцент
Зайцева О.І. Куник	к.е.н., доцент
О.М. Наумов О.Б.	к.т.н.
Повстяной В.М.	д.е.н., професор
Рудакова Г.В.	к.х.н., доцент
Сарібєкова Д.Г.	д.т.н., професор
Сарібєкова Ю.Г.	д.т.н., професор
Семешко О.Я.	д.т.н., професор
Smolarz A. (Польща)	к.т.н. dr.hab.inz.
Тюхтенко Н.А.	д.е.н., професор
Ушкаренко Ю.В.	д.е.н., професор
Хрущ Н.А.	д.е.н., професор
Чурсіна Л.А.	д.т.н., професор
Шарко А.В.	д.т.н., професор
Шарко М.В.	д.е.н., професор
Шерстюк В.Г.	д.т.н., професор

ISSN 2078-4481

**Министерство образования и науки Украины Херсонский
национальный технический университет**

ВЕСТНИК

**Херсонского национального
технического университета**

4(71)

Рекомендовано к печати Ученым советом Херсонского национального технического университета (протокол № 4 от 24 декабря 2019 года)

Журнал включен в Перечень научных специализированных изданий Украины (приказ Министерства образования и науки Украины от 11.07.2016 №820),
которых могут публиковаться результаты диссертационных работ на соискание
ученых степеней доктора и кандидата технических наук

Журнал включен в наукометрические базы, электронные библиотеки и репозитории:
Google Scholar, National Library of Ukraine (Vernadsky)

Херсон 2019

Редакционный совет

Главный редактор

Литвиненко В.И.

д.т.н., профессор,

заведующий кафедрой информатики и компьютерных наук

Заместители главного редактора

Розов Ю.Г.

д.т.н., профессор,

заслуженный деятель науки и техники

Украины Савина Г.Г.

д.э.н., профессор,

заслуженный деятель науки и техники Украины

Ответственный секретарь

Вольвач И.Ю.

к.э.н., доцент,

заведующий учебно-научным отделом

Редакционная коллегия

Баганов Е.А.

Гончар О.И.

Димитрова В.Я. (Болгария)

Жарикова М.В.

Зайцева Е.И.

Куник А.Н.

Наумов А.Б.

Повстяной В.М.

Рудакова А.В.

Сарибекова Д.Г.

Сарибекова Ю.Г.

Семешко О.Я.

Smolarz A. (Польша)

Тюхтенко Н.А.

Ушкаренко Ю.В.

Хрущ Н.А.

Чурсина Л.А.

Шарко А.В.

Шарко М.В.

Шерстюк В.Г.

к.т.н., доцент

д.э.н., профессор

д.н., доцент

д.т.н., доцент

к.э.н., доцент

к.т.н.

д.э.н., профессор

к.х.н., доцент

д.т.н., профессор

д.т.н., профессор

д.т.н., профессор

к.т.н.

dr.hab.inz.

д.э.н., профессор

д.э.н., профессор

д.э.н., профессор

д.т.н., профессор

д.т.н., професор

д.э.н., профессор

д.т.н., профессор

ISSN 2078-4481

**Ministry of Education and Science of Ukraine
Kherson National Technical University**

VISNYK

**of Kherson National
Technical University**

4(71)

Recommended for publication by the Academic Council of
Kherson National Technical University
(Minutes № 4 on 24th December 2019)

The journal is included in the List of scientific professional publications of Ukraine
(Order №820 of the Ministry of Education and Science of Ukraine dated 11 July 2016) where the
results of the theses of Doctor and Candidate of Engineering Science can be published

The journal is included in the scientometric bases, electronic libraries and repositories:
Google Scholar, National Library of Ukraine (Vernadsky)

Kherson 2019

Editorial Board

Editor-in-Chief

Litvinenko V.I.

Doctor of Engineering Science, Professor

Head of the Department of Informatics and Computer Science

Deputies Editor-in-Chief

Rozov Yu.G.

Doctor of Engineering Science, Professor,

Honored Worker of Science and Technology of Ukraine

Savina G.G.

Doctor of Economics, Professor,

Honored Worker of Science and Technology of Ukraine

Executive Secretary

Volvach I.Yu.

Ph.D., Associate Professor,

Head of Academic and Scientific Department

Members of Editorial Board

Baganov Ye.A.

Ph.D., Associate Professor

Gonchar O.I.

Doctor of Economics, Professor

Dimitrova V.Ya. (Bulgaria)

Ph.D., Associate Professor

Zharikova M.V.

Doctor of Engineering Science, Associate Professor

Zaitseva E.I.

Ph.D., Associate Professor

Kunik A.N.

Ph.D.

Naumov A.B.

Doctor of Economics, Professor

Povstyanoy V.M.

Ph.D., Associate Professor

Rudakova H.V.

Doctor of Engineering Science, Professor

Saribekova D.G.

Doctor of Engineering Science, Professor

Saribekova Yu.G.

Doctor of Engineering Science, Professor

Semeshko O.Ya.

Ph.D.

Smolarz A. (Poland)

Ph.D., Associate Professor

Tyukhtenko N.A.

Doctor of Economics, Professor

Ushkarenko Yu.V.

Doctor of Economics, Professor

Khrushch N.A.

Doctor of Economics, Professor

Chursina L.A.

Doctor of Engineering Science, Professor

Sharko A.V.

Doctor of Engineering Science, Professor

Sharko M.V.

Doctor of Economics, Professor

Sherstyuk V.G.

Doctor of Engineering Science, Professor

ЗМІСТ

ІНЖЕНЕРНІ НАУКИ

Клюєва О.О., Русанов С.А., Шатохіна І.А., Селіверстов І.А., Мацків Б.М. Експериментальні випробування системи передпускової підготовки двигуна на стенді.....	11
Кузнєцов С.І., Венгер О.О., Міщенко О.В. Дослідження впливу деяких факторів на рівень електризації діелектриків.....	20
Малєєв В.О., Безпальченко В.М. Аналіз водопостачання й якості питної води в Херсонській області.....	28
Мешков Ю.Е. Статика механізмів.....	38
Петровський А.В. Алгоритм корисного використання підвітряної зони бурової платформи для підходу судів офшорного флоту.....	50
Степанчиков Д.М. Безсенсорний діагностичний метод виявлення дефектів розбалансування вітрогенераторів.....	57

ТЕХНОЛОГІЯ ЛЕГКОЇ І ХАРЧОВОЇ
ПРОМИСЛОВОСТІ

Асаулюк Т.С., Семешко О.Я., Скалозубова Н.С., Сарібєкова Ю.Г. Дослідження впливу акрилових та поліуретанових покриттів на фізико-механічні властивості текстильного матеріалу.....	67
Куник О.М., Сарібєкова Д.Г., Гаргаун Р.В. Розробка складу косметичного лосьйону з тонізуючими властивостями на основі гідролату зеленого чаю.....	76
Семешко О.Я. Дослідження впливу хімічної природи текстильного матеріалу на стійкість забарвлень активними барвниками до світла.....	84
Супрун Н.П., Гаврусенко Н.Ф., Іванов І.О., Шатило Т.В. Гігієнічні властивості інноваційних трикотажних полотен.....	93

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Альошин С.В., Мазний А.Р., П'ятикоп О.С. Нечітка модель оцінки своєчасності планування події для системи тайм-менеджменту.....	100
Козел В.М. Аналіз імітаційних моделей за критеріями придатності.....	107
Ляшенко О.А., Конашков О.О., Солодкая Н.А. Сравнительный анализ выполнения запросов к серверам баз данных MySQL и MongoDB.....	114

УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Болотова О.О. Методичний підхід щодо оцінки ефективності менеджменту персоналу підприємства.....	125
Власенко Н.А. До питання підвищення виробничого потенціалу ткацького виробництва.....	131
Воскресенська О.С., Шукліна В.В. Формування маркетингової інформаційної системи підприємства.....	141
Дудко С.В., Маклаков С.М. Мотиваційні чинники забезпечення якісної зайнятості та професійного розвитку персоналу.....	148
Кокорева О.В. Визначення складових соціальної відповідальності підприємства.....	156
Миколайчук І.П. Управління змінами в організаційній культурі підприємства.....	161
Тімонін О.М. Управління маркетинговою діяльністю сучасного підприємства.....	168
Трухачова К.В., Власенко А.Л. Теоретичні аспекти управлінських утопій у рекламній діяльності туристичного підприємства.....	173
Холодний Г.О. Маркетингова логістика як основа концепції ефективного підприємництва.....	181

МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

Морозов Р.В., Морозова О.Г. Трансформація менеджменту підприємств на всіх рівнях функціонування у міжнародному бізнесі.....	187
--	-----

СОЦІАЛЬНІ ТА ПОВЕДІНКОВІ НАУКИ

Битий А.В. Формування стратегії інформатизації та забезпечення ефективності управління інформаційним потенціалом підприємства.....	193
Войтович О.А., Ткач В.О. Аналіз задоволення попиту населення пасажирськими перевезеннями у м. Херсон.....	200
Ларіна Я.С. Забезпечення економічної стійкості підприємств на основі стратегічного маркетингу.....	207
Пристаємський О.С., Трусова Н.В. Альтернативні джерела забезпечення фінансової безпеки розвитку сільського господарства.....	214
Сігаєва Т.Є. Вдосконалення напрямків формування інвестиційної стратегії інноваційного підприємства.....	221
Шуклина В.В. Інформаційний потенціал ситуаційного управління витратами промислового підприємства.....	227

CONTENS

ENGINEERING SCIENCES

Kliuieva O.O., Rusanov S.A., Shatokhina I.A., Seliverstov I.A., Matskiv B.N. Experimental tests of the pre-starting engine preparation system on the test bench.....	11
Kuznyetsov S.I., Wenger E.A., Mishchenko E.V. Study of the influence of some factors on the degree of electrization of dielectricians.....	20
Maljejev V.A., Bezpalchenko V.M. Analysis of water supply and quality of drinking water in Kherson region.....	28
Mieshkov Yu.Ye. Static of mechanisms.....	38
Petrovskiy A.V. Algorithm of useful use of aerial drill platform area for approach of offshore fleet vessels.....	50
Stepanchikov D.M. Sensorless diagnostic method for wind turbine imbalance faults detection.....	57

**THE TECHNOLOGY OF LIGHT
AND FOOD INDUSTRY**

Asaulyuk T.S., Semeshko O.Ja., Skalozubova N.S., Saribeykova Yu.G. Study of the effect of acrylic and polyurethane coatings on the physical and mechanical properties of textile materials.....	67
Kunik O.M., Saribekova D.G., Harhaun R.V. Development of composition of cosmetic lotion with tonic properties based on green tea hydrolate.....	76
Semeshko O.Ya. Study of the influence of the chemical nature of textile materials on the color fastness by reactive dyes to the light.....	84
Suprun N.P., Havrusenko N.F., Ivanov I.I., Shatilo T.V. Hygienic properties of innovative knitted fabrics.....	93

INFORMATION TECHNOLOGIES

Aloshyn S.V., Maznyi A.R., Piatykop O.Ye. Fuzzy evaluation model time event planning for time management system.....	100
Kozel V.M. Analysis of imitation models by applicability criteria.....	107
Liashenko O.A., Konashko V O.O., Solodka N.O. Comparative analysis of queries execution for MySQL and MongoDB database servers.....	114

MANAGEMENT AND ADMINISTRATION

Bolotova E.O. Methodological approach to the assessment of efficiency of the enterprise personnel management	125
Vlasenko N.A. To the question of increasing the production potential of weaving.....	131
Voskresenska E.E., Shyklina V.V. Formation of a marketing information system of an enterprise.....	141
Dudko S.V., Maklakov S.M. Motivational factors of ensuring the qualitative employment and professional development of the personnel	148
Kokoreva O. Determination of the components of corporate social responsibility.....	156
Mykolaychuk I. Change management in the organizational culture of the enterprise.....	161
Timonin O.M. Management of marketing activity of a modern enterprise.....	168
Trukhachova K.V., Vlasenko A.L. Theoretical aspects of management utopia in the advertising activities tourist company.....	173
Kholodnyi G.O. Marketing logistics as the basis of the concept of effective entrepreneurship.....	181

INTERNATIONAL RELATIONS

Morozov R.V., Morozova O.G. Transformation of enterprise management at all functioning levels in international business.....	187
---	-----

SOCIAL AND BEHAVIORAL SCIENCES

Bytyi A. The formation of an informatization strategy and ensuring the management efficiency of information potential of the enterprise.....	193
Voytovich O.A., Tkach V.O. Analysis of satisfaction of population demand by passenger transportation in Kherson.....	200
Larina Y.S. Ensuring the economic sustainability of enterprises based on strategic marketing.....	207
Prystemskiy O.S., Trusova N.V. Alternative sources of agricultural financial security.....	214
Sigaeva T.E. The improvement of directions for the formation of an investment strategy of an innovative enterprise.....	221
Shuklina V. Situation management information potential costs of industrial enterprise.....	227

УДК 631.162:338

О.С. ПРИСТЕМСЬКИЙ

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

ORCID: 0000-0001-9743-3563

Н.В. ТРУСОВА

Таврійський державний агротехнологічний університет
ім. Дмитра Моторного

ORCID: 0000-0001-9773-4534

АЛЬТЕРНАТИВНІ ДЖЕРЕЛА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

статті розглянуті та проаналізовані джерела фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств. Проведений аналіз фінансово-економічних показників сільського господарства України дозволив виявити, що у структурі фінансових ресурсів найбільша частка належить власному капіталу підприємств. Визначено, що обсяги фінансової підтримки мають бути значно підвищеними і залежати від стану сільського господарства, національної економіки та потреб господарюючих суб'єктів. Особливості сільськогосподарського виробництва значно впливають на функціонування галузі, що віддзеркалюється на його фінансовому забезпеченні.

Визначений сучасний стан альтернативних форм вирішення проблем фінансового забезпечення розвитку сільського господарства. Велику увагу приділено проблематиці матеріально-технічної бази виробництва, що впливає на загальні втрати сільського господарства. Визначена роль держави у забезпеченні фінансової безпеки галузі, яка має стимулювати високоякісне сільськогосподарське виробництво.

Значну увагу приділено аграрним розпискам як альтернативного інструменту залучення кредитних фінансових ресурсів для підтримання фінансової безпеки розвитку сільського господарства. Визначено, що перевагою аграрної розписки для кредитора є те, що це більш надійний інструмент, який дасть можливість виходу на нові ринки та нових клієнтів. Виокремлено фінансову аграрну розписку, що встановлює безумовне зобов'язання боржника сплатити грошову суму, розмір якої визначається за погодженою боржником і кредитором формулою з урахуванням цін на сільськогосподарську продукцію або живі тварини у визначеній кількості та якості. Розглянуті заходи фондового ринку, зміцнення якого шляхом варіювання інструментів його функціонування дозволить покращити стан фінансової безпеки розвитку сільського господарства. Визначені державні інструменти лібералізації забезпечення фінансової безпеки розвитку сільського господарства.

Ключові слова: фінансова безпека, сільське господарство, аграрні розписки, лізинг, фінансові ресурси, державне регулювання.

А.С. ПРИСТЕМСКИЙ

ГВУЗ «Херсонский государственный аграрный университет»

ORCID: 0000-0001-9743-3563

Н.В. ТРУСОВА

Таврический государственный агротехнологический университет
им. Дмитрия Моторного

ORCID: 0000-0001-9773-4534

АЛЬТЕРНАТИВНЫЕ ИСТОЧНИКИ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ФИНАНСОВОЙ БЕЗОПАСНОСТИ РАЗВИТИЯ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА

В статье рассмотрены и проанализированы источники финансовых ресурсов сельскохозяйственных предприятий. Проведенный анализ финансово-экономических показателей сельского хозяйства Украины позволил выявить, что в структуре финансовых ресурсов наибольшая доля принадлежит собственному капиталу предприятий. Определено, что объемы финансовой поддержки должны быть значительно повышенными и зависят от состояния сельского хозяйства, национальной экономики и потребностей хозяйствующих субъектов. Особенности сельскохозяйственного производства значительно влияют на функционирование отрасли отражается на его финансовом обеспечении.

Определенный современное состояние альтернативных форм решения проблем финансового обеспечения развития сельского хозяйства. Большое внимание уделено проблематике материально-технической базы производства, влияет на общие потери сельского хозяйства. Определена роль государства в обеспечении финансовой безопасности отрасли, должно стимулировать высококачественное сельскохозяйственное производство.

Значительное внимание уделено аграрным распискам как альтернативного инструмента привлечения кредитных финансовых ресурсов для поддержания финансовой безопасности развития сельского хозяйства. Определено, что преимуществом аграрной расписки для кредитора является то, что это более надежный инструмент, который даст возможность выхода на новые рынки и новых клиентов. Выделены финансовую аграрную расписку, что устанавливает безусловное обязательство должника уплатить денежную сумму, размер которой определяется по согласованной должником и кредитором формуле с учетом цен на сельскохозяйственную продукцию или живые животные в определенном количестве и качестве. Рассмотрены меры фондового рынка, укрепление которого путем варьирования инструментов его функционирования позволит улучшить состояние финансовой безопасности развития сельского хозяйства. Определены государственные инструменты либерализации обеспечения финансовой безопасности развития сельского хозяйства.

Ключевые слова: финансовая безопасность, сельское хозяйство, аграрные расписки, лизинг, финансовые ресурсы, государственное регулирование.

O.S. PRYSTEMSKIY
Kherson State Agricultural University
ORCID: 0000-0001-9743-3563
N.V. TRUSOVA
Dmitry Motorny Tavrta State Agrotechnological University
ORCID: 0000-0001-9773-4534

ALTERNATIVE SOURCES OF AGRICULTURAL FINANCIAL SECURITY

In the article the sources of financial resources of agricultural enterprises are considered and analyzed. The analysis of financial and economic indicators of Ukrainian agriculture has revealed that the largest share belongs to the equity of enterprises in the structure of financial resources. It has been determined that the amount of financial support should be significantly increased and depend on the state of agriculture, the national economy and the needs of business entities. Features of agricultural production significantly affect the functioning of the industry, which reflects on its financial support.

The current state of alternative forms of solving problems of financial support for agricultural development has been determined. Much attention is paid to the problems of the material and technical base of production, which affects the overall losses of agriculture. The role of the state in ensuring the financial security of the industry, which should stimulate high-quality agricultural production, is defined.

Much attention has been paid to agrarian receipts as an alternative tool for attracting credit financial resources to maintain the financial security of agricultural development. It is determined that the advantage of the agrarian receipt for the lender is that it is a more reliable tool that will allow entering new markets and new customers. Separate financial agrarian receipt, which establishes an unconditional obligation of the debtor to pay a sum of money, the amount of which is determined by the formula agreed with the debtor and the creditor, taking into account the prices for agricultural products or live animals in a certain quantity and quality. The measures of the stock market, which strengthening by varying the instruments of its functioning, will improve the financial security of agriculture development are considered. State instruments of liberalization of ensuring the financial security of agricultural development have been identified.

Keywords: financial security, agriculture, agricultural receipts, leasing, financial resources, state regulation.

Постановка проблеми

Державна підтримка аграрного сектору є невід'ємною складовою системи заходів із забезпечення продовольчої та економічної безпеки країни в сучасному світі, оскільки вказана галузь суттєво залежить від погодно-кліматичних змін, ринкової кон'юнктури і цінової волативності, а також багатьох інших чинників ендогенного та екзогенного характеру впливу.

Формування ефективної структури фінансового забезпечення сільського господарства, що безпосередньо впливає на рівень фінансової безпеки його розвитку, знаходиться у центрі уваги багатьох вітчизняних та закордонних вчених. Варіативність використовуваних джерел фінансових ресурсів при оптимальній своїй концентрації дозволяє забезпечити фінансову безпеку розвитку сільського господарства. Крім того, структура фінансових ресурсів має тісний взаємозв'язок із ринковою вартістю господарюючого суб'єкта, що засвідчує актуальність досліджуваного питання у контексті фінансової безпеки розвитку сільського господарства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Дослідженню державної фінансової підтримки розвитку сільського господарства в Україні приділяється велика увага. Зокрема цьому питанню присвячені наукові розробки – О.С. Гудзь, В. А. Шинкара, К.Ф. Черкашиної, В.Я. Плаксінка, О.В. Гривківської, К.В. Лозінської, О.Я. Стойко, Д.М.

Черваньова, С. А. Власюка та інших. Проблемам фінансової безпеки та забезпечення її ефективності на рівні держави присвячено ряд статей та монографій. Проте, аналіз робіт, опублікованих за результатами наукових розробок в цьому напрямку, доводить, що у вітчизняній науковій літературі бракує системного дослідження окремих питань, присвячених цій тематиці.

Формулювання мети дослідження

Метою дослідження є розгляд сучасних альтернативних джерел та інструментів забезпечення фінансової безпеки розвитку сільського господарства.

Викладення основного матеріалу дослідження

Аналіз фінансово-економічних показників сільського господарства України дозволив виявити, що у структурі фінансових ресурсів найбільша частка належить власному капіталу підприємств, як основному джерелу їх утворення. Безумовно, наявність власного капіталу має безліч переваг для забезпечення фінансової безпеки підприємства, але разом з тим має певний перелік обмежень, які стримують ефективно їх функціонування та розвиток. В умовах фінансової кризи країни, яка посилює інфляцію та дестабілізувала валютні курси, це питання стає надзвичайно актуальним. Таким чином, власний капітал більшості підприємств сільського господарства виявився незахищеним від дії зазначених умов, що віддзеркалилось порушенням фінансової безпеки досліджуваної галузі. Відповідно, існує залежність між структурою фінансових ресурсів та фінансовою стійкістю господарюючих суб'єктів галузі для збереження їх фінансової безпеки.

На підставі проведених досліджень вчені висунули теорію Модільяні-Міллера, яка, крім іншого, доводила доцільність використання позикових ресурсів. Незважаючи на значну наукову вагу даного дослідження, воно не позбавлене певних недоліків, у результаті нівелювання яких виникла теорія компромісів, що базується на припущенні, відповідно до якого «при низькому рівні левериджу виявляються переваги позикового фінансування» [1]. Це пояснюється тим, що середньозважена вартість капіталу (WACC – Weight average cost of capital) знижується разом із левериджем, тоді як капіталізація збільшується. Відповідно, рівень левериджу, за якого вартість податкових пільг приблизно дорівнює витратам банкрутства, визначає оптимальну структуру капіталу [2]. Особливості сільськогосподарського виробництва значно впливають на функціонування галузі, що віддзеркалюється на його фінансовому забезпеченні. Існуюча структура фінансових ресурсів, яка протягом останніх років є відносно стабільною, не здатна задовольнити в повному обсязі потреби галузі, а концентрація власного капіталу, як пріоритетного джерела фінансового забезпечення, знижує мобільність та адаптивність господарюючих суб'єктів до світових тенденцій. Сучасні умови функціонування міжнародних аграрних ринків мають дуже високі орієнтири, на які необхідно рівнятися вітчизняним виробникам.

Більшість господарюючих суб'єктів галузі не можуть здійснювати сільськогосподарську діяльність з використанням сучасного технічного оснащення, використовувати технології часто морально застарілі, а наявність на ринку дрібних виробників (господарств населення), які взагалі не підлягають об'єктивному аналізу, порушують фінансову безпеку розвитку галузі, що має вплив на ринкову конкурентоздатність продукції. Першопричиною даного становища варто назвати низький рівень фінансового забезпечення аграрного виробництва. Адже оновлення технічного оснащення виробництва вимагає значних капіталовкладень. Тобто отримуємо замкнуте коло порушення фінансової безпеки: низька якість продукції та висока собівартість виробництва знижують прибутки господарюючих суб'єктів; отримуючи низькі прибутки, господарюючі суб'єкти не мають можливості збільшити обсяг фінансових ресурсів; за відсутності достатнього обсягу фінансових ресурсів господарюючі суб'єкти не мають змоги покращити якість виготовленої продукції, знизити її собівартість і, як наслідок, зміцнити ринкову позицію, щоб отримати більші прибутки й збільшити обсяг фінансових ресурсів і т. д.

Серед традиційних джерел фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств слід відзначити власні фінансові ресурси (власний капітал, нерозподілений прибуток), банківське кредитування, інвестиції, державну фінансову підтримку. Також існують альтернативні способи удосконалення фінансового забезпечення. До них належать: лізинг, небанківське кредитування, залучення фінансових ресурсів на фондових біржах, грантові кошти.

Отже, реалії функціонування сільського господарства не здатні забезпечити високий рівень фінансової безпеки його розвитку, тому потребує уваги вирішення питання розширення методів фінансового забезпечення. Варто зупинити увагу на лізингу, що протягом останніх десятиріч пройшов значний шлях еволюційного розвитку та має високі показники ефективності використання у сільському господарстві.

Обмеженість фінансових ресурсів у сільському господарстві викликає погіршення фінансової безпеки його розвитку. Найбільш гостро дане питання стосується матеріально-технічної бази виробництва, висока вартість якої є невід'ємною для малих та середніх підприємств. Це впливає на зниження якості виробництва, погіршення експортного потенціалу галузі, оскільки зменшується парк нової високоефективної сільськогосподарської техніки, а капітальний і поточний ремонт існуючої не проводяться через ціну запасних матеріалів. В результаті, як зазначають науковці, загальні втрати

сільського господарства, пов'язані з нестачею та низьким технічним станом машин, лише по врожаю становлять 30%, а через перевищення витрат паливно-мастильних матеріалів, – 10-12% [3, с. 252]. Разом тим, рівень забезпеченості галузі сільськогосподарською технікою становить 40-58%, з яких 90% відпрацювали амортизаційний термін, рівень зносу технічного обладнання перевищує 70%, у той час як виробничі потужності вітчизняного сільськогосподарського машинобудування завантажені не більше, ніж на 20% [4, с. 19].

Виробництво сільськогосподарської продукції має бути забезпечене високотехнологічними засобами, щоб залишатися конкурентоздатними на внутрішньому та зовнішньому ринках. Техніко-технологічне оснащення виробництва для забезпечення та посилення рівня фінансової безпеки розвитку сільськогосподарських підприємств за умов обмеження інших фінансових ресурсів або для ефективного використання наявних можливе завдяки використанню лізингу, сучасного інструменту, який поєднує в собі ознаки оренди й кредиту. Крім того, ключовою перевагою лізингу перед кредитуванням варто назвати відсутність застави, яка для сільського господарства часто виступає проблемним питанням. Останнім часом на ринку лізингових послуг найбільшого поширення набув саме фінансовий лізинг. Також, застосування лізингових послуг має ряд переваг при оновленні основних виробничих фондів: підприємствам надається державна підтримка на придбання техніки на умовах лізингу; право власності на об'єкт лізингу переходить до лізингоодержувача після закінчення строку договору лізингу за залишковою вартістю; предмет лізингу обліковується на балансі лізингової компанії; при укладанні договору лізингу не вимагається наявність застави; досить гнучкою є система лізингових платежів (раз в місяць, раз в квартал, по закінченню дії договору тощо); лізингова компанія бере на себе всі витрати по оформленню лізингового договору, страхуванню предмета лізингу та подальшого його обслуговування; лізингоодержувач має змогу самостійно вибрати предмет лізингової угоди та його виробника; лізинг сприяє залученню іноземних інвестицій у формі машин та устаткувань для сільськогосподарських підприємств [5].

Досвід використання лізингу у сільському господарстві засвідчив його високу ефективність, загалом позитивну динаміку, але низький рівень розповсюдження. Послугами лізингу у галузі користуються не більше 3% підприємств (за іншими даними 16% [6]), а у розвинених країнах показник знаходиться на рівні 90% промислового обладнання. Тому розширення даної практики сприятиме удосконаленню фінансового забезпечення розвитку підприємств галузі, що покращить стан фінансової безпеки розвитку галузі. Відповідно, розширення практики застосування лізингу у сільському господарстві України дозволить збільшити обсяги фінансових ресурсів для посилення фінансової безпеки галузі.

Необхідно зауважити, що такий різновид бюджетної підтримки є вкрай важливим для розвитку сільського господарства та забезпечення його фінансової безпеки, але його функціонування є неефективним та передбачає вибір лише певних господарюючих суб'єктів, що знижує його об'єктивність. Зокрема, рішення про надання фінансової підтримки приймаються на засіданні конкурсної комісії, а право першочерговості отримують такі господарюючі суб'єкти: під час прийняття рішення щодо надання компенсації перевага надається позичальникам: «у першу чергу, які мають чистий дохід (виручку) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній рік до 10 млн. грн.; у другу чергу, які провадять діяльність з вирощування та розведення великої рогатої худоби молочних порід, іншої великої рогатої худоби». Компенсація надається у обсязі 50 % облікової ставки Національного банку (на дату нарахування відсотків), але не вище розмірів, передбачених кредитними договорами. Тому право на отримання даних коштів має незначна частка господарюючих суб'єктів, а враховуючи, що для її отримання необхідно виконати цілу низку умов, значна частка підприємств взагалі не подає заявку на їх отримання.

Фінансова підтримка безумовно є важливою для забезпечення фінансової безпеки розвитку сільського господарства, але потребує удосконалення. Перш за все, на нашу думку її обсяги мають бути значно підвищеними і залежати від стану сільського господарства, національної економіки та потреб господарюючих суб'єктів. Роль держави у забезпеченні фінансової безпеки галузі не повинна мати характер «постійного джерела фінансових ресурсів», а мати на меті стимулювання високоякісного сільськогосподарського виробництва, здатного підтримати продовольчу та національну безпеку.

Цінова політика в агарному секторі України поки що не має визначеної концепції. Існуюча система контролю за цінами неефективна і зводиться до виявлення динаміки фактичних цін та правильності їх визначення (рис. 1).

Також доцільним є зміна умов надання права на отримання фінансової підтримки: визначити умовою отримання фінансової підтримки показники фінансової безпеки (зокрема коефіцієнти фінансової залежності, фінансової стабільності, співвідношення залученого і власного капіталу, коефіцієнт фінансової незалежності (автономії), маневреності власних засобів, концентрації позикового капіталу, поточних зобов'язань, довгострокових зобов'язань, залучення оборотних активів у дебіторську заборгованість підприємств. Саме аналіз даних показників дозволить комісії мати об'єктивну

характеристику стану підприємства, його здатності до виконання кредитних зобов'язань та необхідності компенсації кредитів. Також пріоритетними мають бути стратегічні та низькорентабельні види діяльності (як у регіональному вимірі, так і загальнонаціональному).

Рис. 1. Державне регулювання ціноутворення на продукцію сільського господарства контексті забезпечення фінансової безпеки розвитку галузі

Джерело: власна розробка авторів

Альтернативним інструментом залучення кредитних фінансових ресурсів для підтримання фінансової безпеки розвитку сільського господарства на даний час є аграрні розписки – товаророзпорядчий документ, що фіксує безумовне зобов'язання боржника, яке забезпечується заставою, здійснити поставку сільськогосподарської продукції або сплатити грошові кошти на визначених у ньому умовах. Механізм надання аграрних розписок перейшов у практику вітчизняних підприємств із Бразилії, товарооборот за якими становлять близько 5 млрд. дол. США. Вченими встановлено зростання в два рази товарообороту зернових культур, головним фактором якого вважають аграрні розписки [7]. Перевагою аграрної розписки для кредитора є те, що це більш надійний інструмент. За аграрною розпискою передбачена обов'язкова застава (майбутній врожай), механізм стягнення за виконавчим написом нотаріуса та Реєстр аграрних розписок, який, по суті, виконує роль джерела кредитної історії про боржника. Крім того, аграрна розписка – це можливість виходу на нові ринки та нових клієнтів.

Фінансова аграрна розписка – це аграрна розписка, що встановлює безумовне зобов'язання боржника сплатити грошову суму, розмір якої визначається за погодженою боржником і кредитором формулою з урахуванням цін на сільськогосподарську продукцію або живі тварини у визначеній кількості та якості. Виконання боржником зобов'язань за фінансовими аграрними розписками здійснюється лише в безготівковій формі. Дія аграрної розписки передбачає безпечальне виконання аграрним підприємством своїх зобов'язань, яке забезпечується переважно його майбутніми прибутками

товарній формі. Відповідно до базових механізмів кредитування, розробленими та систематизованими багатьма вітчизняними науковцями розмір застави повинен бути не меншим за розмір зобов'язання за аграрною розпискою, а сам предмет застави заборонено передавати під заставу іншим кредиторам. Відповідно, у разі не виконання або не можливості виконання аграрним підприємством-боржником своїх боргових зобов'язань за аграрною розпискою дозволяє кредитору примусово виконати юридичні процедури, пов'язані із отриманням фінансової вигоди останнього будь-яким передбаченим законом способом. Варто акцентувати увагу, що в умовах високого природного ризику аграрного бізнесу в Україні, аграрною розпискою передбачено варіанти отримання фінансової вигоди у випадку фізичної відсутності передбаченого попередньо предмету застави (вирощеної продукції, худоби тощо), яка полягає в заміні предмета застави альтернативою, що попередньо погоджується між учасниками аграрної розписки (іншим майном, або іншим прибутком, отриманим в межах даного господарюючого суб'єкта).

На відміну від класичного механізму кредитування сільського господарства останнім часом набуває розвитку пілотний проект «Аграрні розписки в Україні», який є результатом вдалого впровадження міжнародного досвіду. Тому доцільним є розширення даної практики для підприємств галузі, що сприятиме забезпеченню фінансової безпеки сільського господарства.

Використання можливостей фондового ринку для розширення джерел залучення фінансових

ресурсів для забезпечення високого рівня фінансової безпеки на сьогодні має високі перспективи. Функціонування фондового ринку у Україні має безліч перепон та повну відсутність ліберальної підтримки державних органів, але найбільшого ускладнення зазнав даний процес саме для господарюючих суб'єктів сільського господарства після погіршення політичної ситуації в країні.

Необхідно звернути увагу на те, що значного впливу на фінансову безпеку розвитку сільського господарства здійснює доступність фінансових ресурсів, їх належний обсяг та стабільність надходження. Динаміка залучення фінансових ресурсів вітчизняними агрохолдингами через міжнародні фондові біржі показує, що обсяги залучених коштів залежать від стану макроекономічної ситуації в країні та світі. Зокрема, значне зниження активності підприємств сільського господарства країни на міжнародній арені пов'язані з утратою довіри до вітчизняних підприємств та посиленням фінансово-економічної й політичної кризи країни.

Завдяки широким фінансовим можливостям, фондовий ринок дозволяє значно зміцнити фінансову безпеку розвитку сільського господарства, забезпечивши надходження необхідних грошових ресурсів. Варто врахувати, що у сучасних умовах він потребує реформування та адаптування до економічної системи країни.

Зміцнення фондового ринку шляхом варіювання інструментів його функціонування дозволить покращити стан фінансової безпеки розвитку сільського господарства, що, вимагає таких заходів:

- ввести поняття іноземних цінних паперів у вітчизняне законодавство; впровадити систему заходів щодо сприяння обігу іноземних цінних паперів на території України;
- створити умови для сприяння обігу на території України цінних паперів українських емітентів, емісія яких здійснена відповідно до законодавства іноземної держави та які розміщені за кордоном;
- здійснити заходи щодо скасування перешкод для здійснення на території України операцій з іноземними цінними паперами; сприяти лібералізації валютного контролю операцій з іноземними цінними паперами, зокрема операцій, пов'язаних з виплатою доходу, погашенням, викупом іноземних цінних паперів, тощо;
- сприяти проведенню вітчизняними учасниками ринку транскордонних операцій з іноземними цінними паперами; передбачити створення єдиного державного реєстру вексельних операцій для забезпечення цивілізованого вексельного обігу на території України;
- передбачити спростування закладних на майнові права та посилення практики використання закладних виключно під фактично існуючу нерухомість.

Крім того, підтримуємо позицію щодо необхідності активізації державних інструментів лібералізації даного процесу, а саме:

- здійснити імплементацію положень Регламенту ЄС стосовно кредитно-рейтингових агенцій;
- реалізувати загальну систему електронного документообігу на фондовому ринку в єдиному інформаційному середовищі на технологічній основі Електронного регулятора;
- забезпечити поетапний перехід виключно на електронний документообіг між всіма учасниками фондового ринку;
- посилити функціональну спроможність регулятора фондового ринку, операційну незалежність та якість технологічного і кадрового потенціалу;
- удосконалити законодавство для забезпечення захисту від позовів проти членів Комісії та її працівників щодо рішень, які приймалися ними в законному порядку;
- удосконалити Кодекс поведінки співробітників НКЦПФР, який буде містити всі питання, що вимагаються Принципами IOSCO, та призначити відповідальність у НКЦПФР щодо ведення записів про операції з цінними паперами працівників НКЦПФР;
- удосконалити систему підготовки та атестації фахівців фондового ринку шляхом: запровадження навчання фахівців фондового ринку, які мають стаж роботи на фондовому ринку за відповідним видом професійної діяльності більше шести років, на добровільних засадах; запровадження багаторівневої системи атестації фахівців (базова та спеціалізована) відповідно до рівня підготовки фахівця; розробки та запровадження системи багаторівневих кваліфікаційних вимог до фахівців професійних учасників фондового ринку відповідно до рівня їх компетенції та вимог щодо кадрового забезпечення відповідними фахівцями професійного учасника фондового ринку залежно від виду професійної діяльності; спростити процедуру сертифікації фахівців фондового ринку шляхом видачі безстрокових сертифікатів на право здійснення дій, пов'язаних з безпосереднім провадженням професійної діяльності на фондовому ринку, та встановлення порядку їх підтвердження.

Забезпечення фінансової безпеки розвитку сільського господарства відбувається також за рахунок безоплатних цільових фінансових ресурсів, зокрема шляхом фінансування коштами благодійних фондів, діяльність яких направлена на подолання загальнодержавних або світових проблем, серед яких подолання бідності, підтримання продовольчої безпеки тощо.

Висновки

Отже, серед альтернативних форм вирішення проблем фінансового забезпечення галузі слід відзначити використання програм по компенсації відсотків по кредитам, застосування аграрних розписок, залучення коштів через фондові біржі, активізацію іноземного інвестування та використання коштів благодійних фондів. Значення державної підтримки, як важливого фактору фінансової безпеки розвитку сільського господарства, є надзвичайно важливим, оскільки ефективність, стабільність та надійність інституційного середовища забезпечує формування фінансового, конкурентного, правового та інвестиційного середовища діяльності підприємств галузі, спонукає до використання ефективних державних механізмів сприяння експорту сільськогосподарської продукції, що підтверджується отриманими результатами кореляційно-регресійного аналізу, який виявив що між фінансовим результатом до оподаткування та експортом й імпортом сільськогосподарської продукції існують щільні зв'язки, що вказує на необхідність активізації експортних, виваженої політики щодо імпортних операцій та раціонального їх державного регулювання.

Список використаної літератури

- Brennan M., Schwartz E. Corporate Income Taxes, Valuation, and the Problem of Optimal Capital Structure. *Journal of Business*, 1978. P. 103-114.
- Leland H. Corporate Debt Value, Bond Covenants, and Optimal Capital Structure. *Journal of Finance* XLIX. 1994. P. 1213-1252.
- Хомуляк Т.І. Сучасний стан і перспективи лізингу в агропромисловому секторі. Вісник Університету банківської справи Національного банку України. 2013. № 2. С. 252-258.
- Стойко О.Я. Стан і перспективи лізингу в аграрній галузі України. Продуктивність агропромислового виробництва. Економічні науки. 2014. Вип. 26. С. 19-26. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pav_2014_26_5.
- Лозинська К.В. Лізинг як інструмент інвестування аграріїв. Ефективна економіка. 2011. № 11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2011_11_37.
- Обсяг лізингових операцій в 2012 році виріс на 30%. URL: <http://finagent.com.ua/uk/news/15190>.
- Тимків І. Аграрні розписки - новий інструмент кредитування українських аграріїв. URL: <http://agrex.gov.ua/normativno-pravovi-akty/zakony/pro-agrarni-rozpiski/>.

References

- Brennan M., Schwartz E. (1978). Corporate Income Taxes, Valuation, and the Problem of Optimal Capital Structure. *Journal of Business*. P. 103-114.
- Leland H. (1994). Corporate Debt Value, Bond Covenants, and Optimal Capital Structure. *Journal of Finance* XLIX. P. 1213-1252.
- Khomulak T.I. (2013). Current status and prospects of leasing in the agricultural sector. *Bulletin of the National Bank of Ukraine's Banking University*. Vol. № 2. pp. 252-258.
- Stoyko O.Ya. (2014). Status and prospects of leasing in the agricultural sector of Ukraine. *Productivity of agro-industrial production. economics*. Vol. 26. S. 19-26. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pav_2014_26_5.
- Lozinska K.V. (2011). Leasing as a tool for agricultural investors. *An efficient economy*. № 11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2011_11_37.
- The volume of leasing operations in 2012 increased by 30%. URL: <http://finagent.com.ua/en/news/15190>.
- Timkov I. Agrarian receipts - a new tool for lending to Ukrainian farmers. URL: <http://agrex.gov.ua/normative-legal-acts/laws/pro-agrarian-contracts/>.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Альошин Сергій Вікторович	старший викладач кафедри комп'ютерних наук ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет» E-mail: alioshin.serg@gmail.com
Асаулюк Тетяна Сергіївна	к.т.н., науковий співробітник науково-дослідного сектору Херсонського національного технічного університету E-mail: tatisevna@gmail.com
Безпальченко Віолета Михайлівна	к.х.н., доцент кафедри хімії, екології та безпеки життєдіяльності Херсонського національного технічного університету E-mail: ximiecology@kntu.net.ua
Битий Андрій Валерійович	к.е.н., доцент кафедри економічної теорії Хмельницького національного університету E-mail: ekonteor@ukr.net
Болотова Олена Олегівна	к.е.н., доцент кафедри державного управління, публічного адміністрування та регіональної економіки Харківського національного економічного університету ім. Семена Кузнеця E-mail: olena.bolotova@gmail.com
Венгер Олена Олексіївна	к.т.н., доцент кафедри хімії, екології та безпеки життєдіяльності Херсонського національного технічного університету E-mail: ximiecology@kntu.net.ua
Власенко Наталія Анатоліївна	к.т.н., доцент кафедри менеджменту, маркетингу і туризму Херсонського національного технічного університету E-mail: vlasenko.anya@mail.ru
Власенко Анна Леонідівна	інженер навчально-наукового відділу Херсонського національного технічного університету E-mail: vlasenko.anya@mail.ru
Войтович Ольга Андріанівна	к.т.н., доцент кафедри транспортних систем і технічного сервісу Херсонського національного технічного університету E-mail: olgavoytovich@ukr.net
Воскресенська Олена Євгенівна	к.е.н., доцент кафедри менеджменту, маркетингу і туризму Херсонського національного технічного університету E-mail: al-mix@rambler.ru
Гаврусенко Наталія Федорівна	студент кафедри технології та дизайну текстильних матеріалів Київського національного університету технологій та дизайну E-mail: n.havrusenko@gmail.com
Гаргаун Руслана Василівна	аспірант кафедри хімічних технологій, експертизи та безпеки харчової продукції Херсонського національного технічного університету E-mail: rusiaharhaun@gmail.com
Дудко Сергій Вікторович	к.е.н. доцент кафедри економіки та підприємництва Центральноукраїнського національного технічного університету E-mail: eov@kntu.kr.ua
Іванов Ігор Олександрович	аспірант кафедри технології та дизайну текстильних матеріалів Київського національного університету технологій та дизайну E-mail: pro.ivanos@gmail.com
Клюєва Олександра Олегівна	аспірант кафедри транспортних систем і технічного сервісу Херсонського національного технічного університету E-mail: ohvrbm@i.ua
Козел Віктор Миколайович	к.т.н., доцент кафедри інформаційних технологій Херсонського національного технічного університету E-mail: k_vic@ukr.net
Кокорєва Ольга Володимирівна	к.е.н., доцент кафедри менеджменту, маркетингу і туризму Херсонського національного технічного університету E-mail: Kafedra_men317@email.ua
Конашков Олег Олегович	студент кафедри інформаційних систем ДВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет» E-mail: konashkov.oleg@gmail.com

Кузнєцов Сергій Іванович	к.т.н., доцент кафедри хімії, екології та безпеки життєдіяльності Херсонського національного технічного університету E-mail: ksieko@rambler.ru
Куник Олександра Миколаївна	к.т.н., доцент кафедри хімічних технологій, експертизи та безпеки харчової продукції Херсонського національного технічного університету E-mail: kulish.aleksa@gmail.com
Ларіна Ярослава Степанівна	д.е.н., професор кафедри маркетингу та міжнародної торгівлі Національного університету біоресурсів і природокористування України E-mail: yalarina@nubip.edu.ua, larin_sla@ukr.net
Ляшенко Оксана Анатоліївна	к.т.н., доцент кафедри інформаційних систем ДВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет» E-mail: liashenko_o_a@ukr.net
Мазний Антон Романович	студент кафедри комп'ютерних наук ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет» E-mail: Maznyi@bigmir.net
Маклаков Сергій Миколайович	к.е.н. доцент кафедри економіки та підприємництва Центральноукраїнського національного технічного університету E-mail: eov@kntu.kr.ua
Малєєв Володимир Олексійович	к.с.-г.н., доцент кафедри хімії, екології та безпеки життєдіяльності Херсонського національного технічного університету E-mail: maleev62@ukr.net
Мацків Богдан Миколайович	студент кафедри транспортних систем і технічного сервісу Херсонського національного технічного університету E-mail: ohvpbm@i.ua
Мешков Юрій Євгенович	к.т.н., доцент кафедри транспортних систем і технічного сервісу Херсонського національного технічного університету E-mail: urijmeskov48@gmail.com
Миколайчук Ірина Павлівна	к.е.н, доцент кафедри менеджменту Київського національного торговельно-економічного університету E-mail: mykirina@ukr.net
Мищенко Олена Володимирівна	к.т.н., доцент кафедри хімії, екології та безпеки життєдіяльності Херсонського національного технічного університету E-mail: ximiecology@kntu.net.ua
Морозов Роман Володимирович	д.е.н., професор кафедри менеджменту організацій Херсонського державного аграрного університету E-mail: professor.morozovr.v@gmail.com
Морозова Ольга Григорівна	к.е.н., доцент кафедри зовнішньоекономічної діяльності Херсонського національного технічного університету E-mail: postolgamorozova@gmail.com
П'ятикоп Олена Євгенівна	к.т.н., доцент кафедри комп'ютерних наук ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет» E-mail: pee_pstu@ukr.net
Петровський Андрій Валерійович	к.т.н., доцент кафедри судноводіння та електронних навігаційних систем Херсонської державної морської академії E-mail: andreyanobody@gmail.com
Пристемський Олександр Станіславович	д.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» E-mail: pristemskiyaleksandr@gmail.com
Русанов Сергій Аркадійович	к.т.н., доцент кафедри транспортних систем і технічного сервісу Херсонського національного технічного університету E-mail: ohvpbm@i.ua
Сарібекова Юлія Георгіївна	д.т.н., професор, головний науковий співробітник науково-дослідного сектору Херсонського національного технічного університету E-mail: ysaribeykova@gmail.com

Сарібєкова Діана Георгіївна	д.т.н., проф., завідувач кафедри хімічних технологій, експертизи та безпеки харчової продукції Херсонського національного технічного університету E-mail: dina15box@gmail.com
Семешко Ольга Яківна	к.т.н., старший науковий співробітник науково-дослідного сектору Херсонського національного технічного університету E-mail: solgaya@gmail.com
Сєліверстов Ігор Анатолійович	к.т.н., доцент, декан факультету інженерії та транспорту Херсонського національного технічного університету E-mail: ohvpbm@i.ua
Сігаєва Тетяна Євгеніївна	к.е.н., доцент кафедри економіки, організації та планування діяльності підприємства Харківського національного економічного університету ім. Семена Кузнеця E-mail: sigaeva31@mail.ru
Скалозубова Наталія Сергіївна	к.т.н., молодший науковий співробітник науково-дослідного сектору Херсонського національного технічного університету E-mail: nataliia.skalozubova@gmail.com
Солодка Наталія Олександрівна	к.т.н., доцент кафедри інформаційних систем ДВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет» E-mail: solodka_n_o@ukr.net
Степанчиков Дмитро Михайлович	к.ф.-м.н., доцент кафедри енергетики, електротехніки і фізики Херсонського національного технічного університету E-mail: dmitro_step75@ukr.net
Супрун Наталія Петрівна	д.т.н., професор кафедри технології та дизайну текстильних матеріалів Київського національного університету технологій та дизайну E-mail: suprun.knutd@ukr.net
Тімонін Олександр Михайлович	к.е.н., професор кафедри менеджменту, логістики та економіки Харківського національного економічного університету ім. Семена Кузнеця E-mail: kafmngmt@hneu.edu.ua
Ткач Віра Олексіївна	старший викладач кафедри транспортних систем і технічного сервісу Херсонського національного технічного університету E-mail: tkachver@ukr.net
Трусова Наталія Вікторівна	д.е.н., професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Таврійського державного агротехнологічного університету ім. Дмитра Моторного E-mail: trusova_natalya5@ukr.net
Трухачова Катерина В'ячеславівна	к.е.н., старший викладач кафедри менеджменту, маркетингу і туризму Херсонського національного технічного університету E-mail: truhachiova@mail.ru
Холодний Геннадій Олександрович	к.е.н., професор кафедри економіки та маркетингу Харківського національного економічного університету ім. Семена Кузнеця E-mail: nashakafedra_eim@ukr.net
Шатило Тетяна Володимирівна	старший науковий співробітник АДВЛ «Текстиль-Тест» Київського національного університету технологій та дизайну E-mail: t.v.shatilo@gmail.com
Шатохіна Ірина Анатоліївна	старший викладач кафедри транспортних систем і технічного сервісу Херсонського національного технічного університету E-mail: ohvpbm@i.ua
Шукліна Вікторія Вікторівна	к.е.н., доцент кафедри менеджменту, маркетингу і туризму Херсонського національного технічного університету E-mail: viktoriluck@yandex.ua

**Рукописи для розгляду редколегією журналу приймаються (для попередньої експертизи)
навчально-науковий відділ Херсонського національного технічного університету**

за адресою:

м. Херсон, Бериславське шосе, 24, каб. 413. Тел. (0552) 32-69-07.

E-mail: vestnikntu@gmail.com

Редакційна колегія журналу «Вісник ХНТУ»

ВІСНИК

Херсонського національного технічного університету

Відповідальний за випуск	головний редактор Литвиненко В.І. д.т.н., професор, завідувач кафедри інформатики і комп'ютерних наук
Макетування	Власенко А.Л.
Відповідальний секретар	Вольвач І.Ю. к.е.н., доцент, завідувач навчально-наукового відділу

Свідоцтво про державну реєстрацію засобу масової інформації –
серія КВ № 17371-6141 от 17.12.2010

Підписано до друку 26.12.2019 р. Формат 60x84 /16 Папір ксерокс.
Ум. друк. аркушів . Замовлення № . Тираж 100 прим.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Відповідальність за
достовірність даних, зазначених у статтях, несуть їх автори.

© Херсонський національний технічний університет 2019
